Bat. Gen.
VI
354

87

Beknopte aanwijzingen
betreffende de verdedigingen
in Samalanga en Peusangan
tot en met 1 November 1900.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VI, 357

BEKNOPTE AANWIJZINGEN

betreffende de

VERSTERKINGEN

IN

Samalanga en Peusangan

tot en met 1 November 1900.

Typ. Atjeh Drukkerij en Boekhandel
(Filiaal van „de Deli Courant"),
KOETA-RADJA.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal
Nomor Induk
BKR - ID
ITEM - ID
1-07-2010
1130/PK-Museum/2010
0040-0923004653
0000-B22975
MUSEUM PUSAT

A

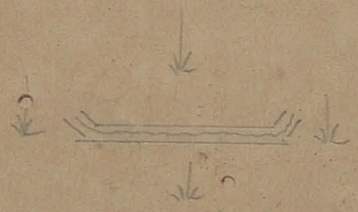

2

1

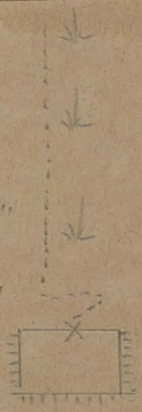

B

Tjöt Panaik

N

Oelim rivier

PERPUSTAKAAN NASIONAL

A. Versterkingen op den Glé Risa Poenggoeng.

Zes versterkingen, waarvan drie goed zichtbaar van uit zee voor de monding der *Kiran,* (zie schets).

Afstand van Nang-Ròë 2750 M.; afstand tot de kustlijn, richting ligplaats oorlogschepen: 2800 M.; de drie overige zijn onzichtbaar, liggen echter in 't zelfde verband met de 3 zichtbare. Nu en dan is van den *Glé Nang Ròë* op de meest oostelijke, een groote vlag zichtbaar.

Deze zes versterkingen maken front naar het noorden en westen en worden bezet door volk uit *Matang-Oelim, Kiran* en *M. Koembang,* (± 200 man).

Volgens spionnenberichten bestaan zij uit een aarden wal, met bamboepaggers er voor.

B. Versterking Tjot Panaïh bij de doorwaadbare plaats Pantang.

Een vierkante redoute, bestaande uit aarden wal, vermoedelijk met randjoeversperring er voor, doch zonder gracht.

In de binnenruimte bevinden zich afdaken van atap, waarschijnlijk bestand tegen scherven en G. K. T. kogels.

Deze versterking dient blijkbaar tot bestrijking der waadbare plaats.

De in(uit)gang bevindt zich aan de oostzijde, gedekt door een bamboestoel; een voetpad loopt van daar in oostelijke richting over open terrein en staat vermoedelijk in verbinding met de loopgraven 1 en 2.

Deze versterking wordt door ± 50 man bezet; is van den *Glé Nang Ròë*, hoogtepunt 113, 1570 M. verwijderd en goed te zien.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

C. Versterkingen in den westelijken rand van kampong Kiran.

Deze dienen vermoedelijk tot bestrijking der bij de Marine onder den naam van „Vlakte van *Kiran*" bekende sawah, t. W. van *Kiran* en wel hoofdzakelijk van de voetpaden, welke van de gampongs op den rechter-oever der *Oelim-rivier* in oostelijke richting loopen. Een daarvan, langs den zuidelijken rand der kampong *Matang Oelim*, is een goed breed pad.

De versterkingen zijn van uit het Westen, evenmin als van uit zee zichtbaar, doch door schepen liggende voor de monding der *Kiran*, te enfileeren.

Van Noord naar Zuid dragen zij de volgende namen:

1	Koeta panglima *Terboeë*, bezet door	±	100
2	» » *T. Nja Leubé*, »	±	100
3	Oude benteng *Koeta Beurandang*, »	±	100
4	*Koeta Djoerang Koembang*, »	±	100

geweren.

1, 2 en 4 hebben alle een □ vorm van ± 20 M. face; uitgang aan de oostzijde; aarden wallen hoog ± 1.60 M., dik ± 1 M., omgeven door sterke bamboepaggers.

3 heeft dezelfde vorm als 1, 2 en 4, met wal van ± 1.60 M. hoog, waarvoor een niet over te springen natte gracht, op den berm een levende bamboepagger. Aan de buitenzijde der gracht bevindt zich een gemaakte pagger.

D. De versterking Tanah Meràh.

Deze versterking ligt op den top van een 110 M. hoogen, vrij wel alleenstaanden heuvel, in een bocht van en op den linkeroever der *Oelim-rivier*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De oostelijke helling is niet begroeid en zóó steil, dat zij niet te beklimmen is; de noordelijke is minder steil.

Op deze helling zijn 2 naast elkaar liggende zware verhakkingen van driehoekigenvorm (± 30 M. breed) aangebracht, waartusschen een diepe spleet met wanden van roodachtige aarde.

De westelijke helling is grootendeels met alang-alang begroeid en verloopt flauw hellend in het heuvelterrein van den *Glé Seunong*.

Van den voet der noordelijke helling, loopt langs de westzijde der verhakking een voetpad, dat zich op $^1/_3$ van de hoogte in tweeën splitst; één tak daarvan voert in zuid-westelijke richting naar de westelijke helling; de andere, meer Zuidelijke, naar de hier na te noemen dwarsloopgraaf.

Deze paden loopen op den Noordelijken wand door kreupelhout.

Op den kop van den heuvel liggen drie versterkingen van driehoekigenvorm, van ± 15 M. face, met aarden wal hoog ± 1.60 M., waarvoor paggers en versperring (vermoedelijk randjoes). Elk dezer bentings kan volgens spionnenberichten hoogstens door ± 80 man (dicht op elkaar) bezet worden.

Dwars over de westelijke helling is op een neus een zware loopgraaf aangelegd met 3 bamboe paggers er voor, vermoedelijk dienende tot bestrijking en afsluiting van de open, met alang-alang begroeide, helling.

Ook aan den Noordelijken rand is tegenover de verhakking een loopgraaf te zien, die aansluit aan de hiervoren genoemde.

Binnen de enceinte bevinden zich woonbarakken met atap gedekt.

Volgens spionnenberichten is deze versterking in het geheel door ± 400 man onder *Bin Peukan* bezet.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De *Oelim-rivier* is bij de versterking ± 15 M. breed, bij normalen waterstand goed doorwaadbaar, met $1^1/_2$ M. hooge steile oevers en steenachtigen bodem.

De benting is op 6180 M. verwijderd van hoogtepunt 113 op den *Glé Nang Roë* en van dezen duidelijk zichtbaar.

Van uit zee is deze versterking niet te beschieten.

E. De stelling bij Bateë Ilië'.

Deze bergstelling ligt op den rechteroever der *Samalanga* rivier, heeft het front naar het Noordwesten en grenst in het zuiden aan het hoogere, boschachtige bergland.

Zij bestaat uit een complex van zes groote, in onderling verband op een kalen uitlooper aangelegde versterkingen, ieder voor zich op een afzonderlijk kopje en door gemeenschapsloopgraven onderling en door paden met de rivier verbonden.

Zij worden ieder gemiddeld door honderd geweren bezet.

Op de meest oostelijke, blijkbaar de hoofdversterking, is een groote Atjehsche vlag geplaatst.

De versterkingen zijn van hoogtepunt 113 op den *Glé Nang Roë* zeer duidelijk zichtbaar:

Afstanden:

No. 1	6890	Meter.
No. 2	7080	»
No. 3	7200	»
No. 4	7170	»
No. 5	7130	»
No. 6	7468	»

Zij zijn ook van uit zee zichtbaar en door de Marine goed onder vuur te nemen, mits de opstelling gekozen wordt voor de monding van de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Kroeëng Kiran, tegenover de „*Kiranvlakte*" (zie kaart bij +).

De flottielje vaartuigen kunnen hier tot op minstens 200 M. den wal naderen en seingemeenschap verkrijgen met de batterij op den *Glé Nang Ròë*.

Ook van de *Koeala Samalanga* is de stelling te zien, doch van af een ankerplaats der schepen aldaar, minder scherp.

Volgens spionnenberichtèn is deze stelling, benevens het straks te noemen *Asam Koembang*, bezet door ± 2000 man, bewapend met 1500 geweren, w. o. ± 450 achterlaadgeweren. De pretendent *Sultan*, *Polèm* en 7 panglima's uit *Kroeëng Kiran*, zijn de hoofden der verdediging.

De wallen der bentengs, ± 1.60 M. hoog en aan de kruin ± 2 M. dik, zijn alle omgeven door grachten (vermoedelijk droge) van de afmeting van den wal met zware bamboepaggers er voor.

De openingen zijn alle naar de rivierzijde gekeerd.

Het terrein tusschen de bentings is open en met alang-alang begroeid.

Van den *Glé Nang Roë* gezien, is omtrekking langs het oosten *niet* moeilijk; aldaar bevinden zich slechts een paar ravijnen van weinig beteekenis en betrekkelijk laag struikgewas, waarboven een open plek (vermoedelijk alang-alang).

Langs de westzijde is omtrekking aan bezwaren onderhevig, aangezien oerwoud doorgetrokken en verscheidene bergstroompjes en 3 rivieren gepasseerd moeten worden.

Boven de hoogst gelegen benting is een driehoekig stuk alang-alang zichtbaar, dat in den top aansluit, aan, naar schatting 2 K. M. boschachtig terrein. In dien top ligt vermoedelijk geene versterking.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

F. De stelling van Asam Koembang.

Deze bestaat uit 2 zware versterkingen en één loopgraaf, aangelegd op een lagen dichtbegroeiden uitlooper van het hoogere gebergte.

Zij maakt front naar de *Toenong* 2.—

Op de oostelijke dezer versterkingen staat een groote vlag; deze is waarschijnlijk de hoofdversterking.

Zij zijn van af den *Glé Nang Roë* en van uit zee (bij den *Kiranmond*) goed te zien en onder vuur te nemen. (Zie voor afstanden tot de kustlijn de kaart).

De hoofdversterking op 6680 M. van den *Glé Nang Roë* gelegen, is volgens spionnenberichten een □ redoute van 30 M. zijde, wal 2 M. hoog en 4 à 5 M. dik, met diepe, breede gracht; op den berm is één en op het glacis zijn 2 doode bamboepaggers aangebracht. Zij kan ± 150 man bevatten.

G. Versterkingen ten Oosten van Asam Koembang.

Ten oosten van de stelling *Asam Koembang* bevindt zich in de sawah aan den linkeroever der *Samalanga-rivier* een groep van 4 versterkingen, die in onderling verband zijn aangelegd:

1e de zuidelijkste aan de kalikant, onder *Teungkoe di Panté Geulima*, zal worden bezet door ± 100 geweren;

2e de Noordelijkste aan de kalikant, onder *Toekoe Djeulanga*, door ± 100 geweren;

3e de Noordelijkste der beide andere onder *Toekoe Saka*, door ± 50 geweren;

en 4e de Zuidelijkste, onder *Toekoe di Loeëng Keubeue* door 50 geweren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Versterkingen in Peusangan.

1e Op den *Glé Risèh* bevinden zich geene versterkingen. Op den top was men wel bezig geweest met het maken van toebereidselen. Vermoedelijk zal hier een benting onder *Toekoe Sadeé* worden gebouwd.

2e Op den *Glé Sabéë* bevinden zich op het oostelijk gedeelte, recht zuid van kampong *Matang* (zie kaart), negen versterkingen, drie aan drie aangelegd; zes er van zijn goed zichtbaar uit de vlakte.

Zij bestonden op 1 November jl. ieder nog slechts uit een borstwering met 3 doode bamboepaggers er voor. Deze bentings worden bezet door volk van *Nja Mamat* ~~Peudergula~~ Peureula's en *Tji Peusangan-Toekoe Poetih.*

Op het meest westelijke gedeelte van den *Glé Sabéë (Long koeli* of *Glé Paroh),* recht Zuid van gampong *Lho' Ba'oé* was een Atjehsche vlag geplaatst.

Er was echter niet na te gaan of deze zich op eene versterking bevindt (zie kaart).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

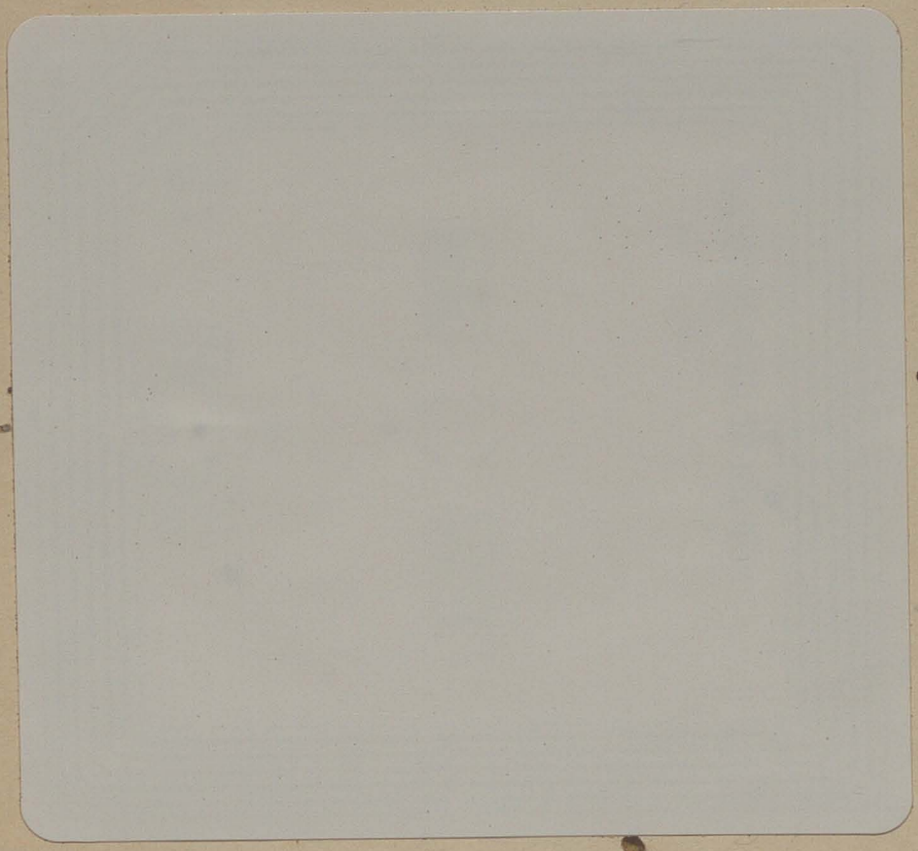

PERPUSTAKAAN NASIONAL

